

Úvod

Předkládaná publikace si klade za cíl podat souhrnnou informaci o jednotlivých městských částech hl. m. Prahy. Účelem je popsat pomocí dat a slovního popisu specifika jednotlivých městských částí a v omezené míře i porovnat vývoj dat v čase. Jedná se především o porovnání dat ze sčítání lidu, domů a bytů a dále ročních údajů z demografické statistiky, nezaměstnanosti, ekonomických subjektů, bytové výstavby a cestovního ruchu. Součástí publikace jsou i data o občanské vybavenosti.

Tato publikace je zaměřená vícetematicky. Obsahuje mapy, texty i tabulky. Čerpá z údajů Českého statistického úřadu, ale i z dat dalších institucí (viz dále). Podrobnější informace k použitým zdrojům dat naleznete v kapitolách „Metodické vysvětlivky“ a „Zdroje a autoři“.

Cílem této publikace je souhrnný popis základních jevů v jednotlivých městských částech. Vzhledem k omezenému rozsahu nemá ambici být dílem, které obsáhne všechny aspekty současného stavu a vývoje městských částí. Do určité míry jsou text i ukazatele v tabulkách odrazem subjektivních preferencí.

Každé městské části je věnována jedna kapitola. Každá kapitola obsahuje malou tabulku s vybranými daty o občanské vybavenosti a mapu znázorňující polohu městské části v rámci Prahy.

Dále je zde mapa městské části s vykreslenými hranicemi malých územních celků, tzv. základních sídelních jednotek-dílů podle stavu Registru sčítacích obvodů a budov k 1. 4. 2025.

Následuje text zabývající se geografickým popisem, charakterem MČ, historií, nejvýznamnějšími památkami, významnými plánovanými stavbami, občanskou vybaveností, a nakonec krátkým zhodnocením statistických dat.

Závěr kapitoly o městské části patří údajům v tabulkách ze zdrojů Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí (údaje o nezaměstnanosti) a Ředitelství služby cizinecké policie (údaje o cizincích). Tabulky o občanské vybavenosti byly sestaveny na základě dat ze zhruba 20 externích zdrojů (podrobněji viz Metodické vysvětlivky).

Hlavní město Praha se skládá z 57 samosprávných částí. Každá městská část má svůj úřad, který vykonává samosprávné činnosti na svěřeném území a dále také činnosti v tzv. přenesené působnosti (na území svého správního obvodu zajišťuje některé vybrané činnosti státní správy).

Územní rozsah městských částí se v minulosti měnil. V roce 1990, kdy ke dni 24. 11. vstoupily v platnost nové zákony o obcích, okresech a Praze, bylo vytvořeno 56 městských částí. Od 1. 1. 1992 byla vytvořena samostatná městská část Praha-Troja vyčleněná z MČ Praha 7. V roce 1994 pak došlo na základě novely Statutu hlavního města Prahy k přejmenování některých městských částí (například Praha-Jižní Město byla přejmenována na Prahu 11 atd.) a zároveň také došlo ke změně území některých městských částí (např. k MČ Praha 12 bylo připojeno katastrální území Kamýk). V té době byla Praha rozčleněna na 15 obvodů. Od 1. 7. 2001 je platné členění na 22 správních obvodů. Od 1. 1. 2002 byl změněn název sedmi městským částem, které byly sídlem správního obvodu (například MČ Praha-Řepy byla přejmenována na Prahu 17).¹

V následujících letech docházelo ještě k některým drobným úpravám území městských částí. V roce 2005 došlo k připojení části katastrálního území Sedlec k MČ Praha 6 a v roce 2014 pak ke změně hranice mezi Prahou-Kunratice a Prahou-Šeberov.

Aktuální údaje za Prahu a její části průběžně zveřejňujeme na adrese csu.gov.cz/praha. Komplexní pohled na vývoj v Praze a jejích městských částech a správních obvodech poskytuje Statistická ročenka hl. m. Prahy, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji Prahy v průběhu roku nabízí Statistický bulletin hl. m. Prahy, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * * * *

¹ Zdroj informací pro tento odstavec byl článek RNDr. Jana Müllera v časopise Demografie (1/2003) s názvem Územní vývoj hlavního města Prahy od roku 1784.